

L'any de la invasió

*Propostes
didàctiques*

Noèlia Martínez

E@PLA!

© 1998 Emili Piera
Coberta de Miquel Mollà
190x130 mm, 126 pàgines
Enquardernació en rústica

© 1998 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya
☎ 961 590 883
info@bullent.net
Director de la col·lecció: Marc Candela
Disseny: Miquel Mollà

L'any de la invasió és la primera novel·la d'Emili Piera, i en aquesta l'autor ha sabut posar tots els ingredients necessaris per a enganxar el lector des de la primera ratlla. Si als joves d'avui els falta alguna cosa és imaginació i amb aquesta història d'espases, guerrers i sacrificis es potencia. Però, a pesar d'estar ambientada en una època remota, també té un component actual i podem dir fins i tot real. L'autor, fent ús de la fantasia, ens conta la història d'un poble que es nega a perdre la seua identitat, i aquest tret sí que el podem incloure dins la realitat del nostre món. Últimament estem farts de veure en les notícies que comencen guerres a causa de les religions, etc. o potser no hi ha guerra, però som conscients que no es respecta la cultura o els costums d'un determinat poble. En aquesta novel·la molt interessant i plena d'aventures l'autor ha sabut transmetre els sentiments del poble dominat.

L'AUTOR

Emili Piera va nàixer a Sueca l'any 1954. Desde 1975, després de llicenciar-se per la Complutense, és periodista en premsa, ràdio i televisió.

L'ARGUMENT

Frímula és una illa que, juntament amb Clúmula i Nímula, forma un arxipèlag anomenat Serpentari. Clúmula i Nímula han sigut envaïdes pels romans i han perdut la seua llibertat, en canvi Frímula és l'única que encara resta lliure. Ací perduren els vells costums i creences que fan d'un poble un lloc especial. I en aquest context es desenvolupa l'acció.

Quan un jove frimulí vol obtenir la condició d'home ha de passar una sèrie de proves i aquest dia és una mena de festa o celebració per al poble. Aquesta vegada, no obstant, és especial també perquè el poble patirà l'assalt dels romans. Aquests necessiten conquerir Frímula perquè és una fita en la ruta marítima cap a les terres dels nòmides, però no els serà tan fàcil. Els frimulins patiran diversos assalts i en un d'ells els invasors agafaran com a presoner Jaun, a qui la seua promesa Ília ajudarà a fugir i, a més, mataran Lao, l'únic blanc del poble, l'home que representa la seua identitat com a poble. Però tots aquests esdeveniments no esporuguiran els frimulins, més aviat al contrari, els farà forts i lluitaran per conservar els trets que els fa singulars. Demanaran el suport dels déus Molk i Tanit, i els oferiran com a població els xiquets de les millors famílies.

El desenllaç, no obstant, serà inevitable. Germinal, el cap dels romans, els prometrà riqueses, però Dago, el rei del poble de Frímula, només demanarà poder conservar els costums, com per exemple les cançons, que són el senyal de la seua llibertat com a poble.

ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES I METODOLÒGIQUES

Les propostes de treball que teniu a continuació són una ajuda per a traure tot el suc d'aquesta novel·la. Són una mena de guió per a dur a terme una segona lectura i així poder descobrir els aspectes que ens havíem deixat i els mecanismes a través dels quals Emili Piera ens ha fet arribar el seu missatge. Per tal d'acomplir aquest propòsit, i no deixar-nos cap detall, les hem dividides en tres blocs:

- anàlisi de la narració
- anàlisi del llenguatge
- jocs lingüístics

En el primer bloc, Anàlisi de la narració, treballem els aspectes més literaris de l'obra, és a dir, tot el que fa referència als paratextos, tema, argument, tipus de narrador, personatges, etc. En el segon bloc, Anàlisi del llenguatge, treballem els aspectes lingüístics del text, com ara locucions adverbials, refranys, recursos literaris, mecanismes de creació de paraules, etc. I finalment hem incorporat un tercer bloc, Jocs lingüístics, en el qual els alumnes aprenen jugant.

Com hem dit, són un guió per tal de facilitar la tasca del professorat a l'hora de treballar l'obra, no són de cap manera definitives i de segur que es poden ampliar.

ANÀLISI DE LA NARRACIÓ

1. Per començar podríeu emplenar les fitxes tècniques següents i així tenir a l'abast totes les dades bàsiques de la novel·la:

Títol de l'obra:	_____		
Cognoms, nom de l'autor:	_____		
Editorial:	_____		
Ciutat i any de l'edició:	_____	Nombre de pàgines:	_____
Collecció:	_____	Núm.:	_____
Tema/gènere:	_____		
Lloc i temps de l'acció:	_____		
Argument:	_____		
○			

Tipus de narrador:	_____
_____	
_____	
Personatges: • Principals	_____
_____	
• Secundaris	_____
_____	
Valoració personal:	_____
_____	
○	

2. El tema és l'assumpte o la matèria de què tracta la història. Quin diríeu que és el tema principal de l'obra?
3. Feu un resum de l'argument de la novel·la.
4. Penseu que es tracta d'una novel·la que s'adequa a la vida real o podríem dir que és una novel·la de ficció? Trobeu que els fets que hi ocorren tenen alguna semblança amb la realitat actual?
5. El títol d'un llibre és una part molt important per a la comprensió de la lectura. Creieu que el títol que ha posat l'autor és el més adequat? Quin li posaríeu vosaltres?
6. Si continuem analitzant els paratextos veiem que la novel·la està estructurada en molts capítols. Què podeu dir dels títols que els ha posat l'autor? Us ha sobtat alguna cosa?
7. Hi ha un capítol que l'autor l'ha titulat Interior amb una nina, per què?
8. Com hem dit la novel·la està dividida en capítols, però sabeu que tota narració té una estructura interna, com ara inici de l'acció, desenvolupament, clímax, etc. Quina estructura té L'any de la invasió?

9. En quina època i espai situaríeu l'acció de l'obra? Tots els llocs que hi apareixen són reals o simbòlics?
10. Us ha sorprès el final de la història? Per què? Com l'esperàveu?
11. En tota història hi ha un narrador, però aquest paper el poden assumir diferents veus, és a dir, o bé és un personatge de la novel·la (narrador intern) o bé qui narra l'acció no pren part en la història (narrador extern). Quin tipus de narrador trobem en L'any de la invasió? És el mateix al llarg de tota l'obra?
12. Qui és Tur? Quin paper hi fa? Amb quina intenció creus que l'ha posat l'autor?
13. Si parlem dels personatges de segur que us haureu adonat que hi ha un capítol dedicat a un vellet errant, Lao. Aquest personatge no ix molt, però la seua mort a mans dels soldats romans té molta repercussió en els habitants de Frímula. D'ell se'ns diu que era "...l'únic blanc que tenia el poble..." (p. 81). Què significa això de ser l'únic blanc? Per què té tanta importància la seua mort?
14. Frímula és una illa que es regeix per unes lleis, creences i un tipus de govern un poc diferents del que nosaltres coneguem avui dia. Feu-ne una llista i mireu si algun tret es pot relacionar amb la nostra societat.
15. Us ajudarem una miqueta i us direm que una de les normes que hi tenen consisteix a passar una sèrie de proves, i ho han de fer tots aquells adolescents que vulguen obtenir la consideració d'home. A aquests joves se'ls anomena xais. Per què creieu que s'anomenen així aquests aspirants a guerrers?
16. El rei Dago diu: "Més de quaranta generacions de frimulins (...) han viscut sobre la nostra terra i han venerat els mateixos déus. Tenim uns costums que són els senyals de la nostra llibertat. És l'herència que no ens deixarem prendre" (p.113). Però què passa a la resta d'illes?
17. Després de diversos assalts sense èxit, Germinal els parla sobre els avantatges que obtindran si arriben a un acord amb el poble romà, els parla d'or, marbres.... Què és el que els frimulins volen conservar? Per què?
18. Passem ara als topònims. Frímula, Clúmula i Nímula formen l'arxipèlag Serpentari. Creieu que aquest nom té algun simbolisme en l'obra?
19. A més, el narrador ens diu el significat que tenen els noms d'aquestes illes, per exemple Frímula significa 'jaç del sol', Clúmula 'carro del sol' i Nímula 'victòria del sol'. Us proposem que recolliu alguns noms de pobles de la vostra comarca i esbrineu si signifiquen alguna cosa.

ANÀLISI DEL LENGUATGE

20. Tot seguit us oferim una sèrie de mots que apareixen en la novel·la que és molt probable que no conegueu, bé perquè són més freqüents en altres dialectes, bé perquè no són molt habituals. Busqueu-ne el significat i feu una frase amb cadascun.

<i>aladre</i>	<i>faralló</i>
<i>ascles</i>	<i>fona</i>
<i>carallot</i>	<i>murada</i>
<i>cint</i>	<i>oblació</i>
<i>engruna</i>	<i>rada</i>
<i>escarnir</i>	<i>vitel·les</i>
<i>escorcoll</i>	<i>volutes</i>

21. Al llarg de la novel·la es parla dels frimulins i dels romans. Són els gentilicis que designen els habitants que viuen a Frímula i a Roma, respectivament. Sabríeu dir quin és el d'aquests llocs?

Israel:	Sèrbia:
Brussel·les:	Marroc:
Nova York:	Nicaragua:
Irlanda:	Grècia:
França:	Àustria:

22. La història tracta de la invasió que pateix un poble i si ens fixem podem trobar tota una sèrie de mots que fan referència a la guerra, com per exemple assalt, presoner, tropes, general, combatre, espasa, ferits, guaita, etc. Constitueixen un camp semàntic, és a dir, són mots que estan relacionats entre si i determinen una àrea de coneixement. Però en la novel·la hi ha més camps semàntics, com ara l'amor, el paisatge... trieu-ne un i busqueu tots els mots que hi fan referència.

23. El llenguatge literari es caracteritza per l'ús de figures retòriques, com ara la comparació, la metàfora, el símil, la metonímia, hipèrbole, personificació, etc. En L'any de la invasió aquests recursos no són una excepció, digueu en cada cas de quina figura retòrica es tracta i expliqueu-ne el sentit. Entre parèntesis us remetem la pàgina on apareixen.

- *la nit havia escampat els seus primers vels sobre els nivols (p.15)*
- *Sana fou vist per tothom amb una flor de sang esclatada sobre l'espalla (p.29)*
- *però els soldats romans els percebien com el bramir d'una fera (p.37)*
- *la imaginació de Din s'ocupava d'altres coses (p.62)*
- *amb un estúpid somriure congelat al rostre i amb els ulls desbocats (p.68)*
- *el costellam del bot començà a cruixir (p.76)*
- *a pell de les seues espatles era blanca i lluent com l'estàtua d'una deessa (p. 79)*
- *lamentava el desmai de les raons en la seua llengua de drap (p.86)*
- *els romans ferits vomitaren a crits el dolor de les costelles enfonsades (p.87)*
- *l'angoixa va pondre un ou en l'ànim de l'interrogat (p.96)*

24. A continuació teniu una sèrie de locucions adverbials que hem extret del text, feu una frase amb cadascuna.

- *de cop i volta*
- *d'un salt*
- *de sobte*
- *a corre-cuita*
- *a poc a poc*
- *nit i dia*
- *a tot estirar*
- *fet i fet*
- *a deshora*

25. Les illes de Frímula, Nímula i Clúmula formen un arxipèlag. Aquest tipus de mot, arxipèlag, com s'anomena? Mireu si en podeu trobar algun més en el llibre i poseu més exemples.

26. Una de les estratègies de la llengua per formar noves paraules és la derivació. Formeu el derivat correcte d'aquests mots. La paraula derivada apareix en el llibre.

• <i>invasió:</i>	• <i>lançar:</i>
• <i>fona:</i>	• <i>espòs:</i>
• <i>carbó:</i>	• <i>suau:</i>
• <i>ritu:</i>	• <i>captiu:</i>
• <i>fort:</i>	• <i>por:</i>
• <i>dins:</i>	• <i>sang:</i>

27. En tots els pobles tenen refranys i els que apareixen en l'obra no són una excepció. Un dels personatges diu: "El nostre general diu que la faena més val fer-la que manar-la, però l'ase sua i no trau aigua de la sènia" (p.98). Expliqueu que ha volgut dir amb aquesta expressió. Pregunteu a la gent del poble i de segur que n'aprendreu alguns típics de la vostra comarca.

28. Els personatges de la novel·la els coneixem gràcies a les descripcions que es fan d'ells, per exemple en la pàgina 48 el narrador ens descriu Germinal com "...un home d'uns quaranta-cinc anys, de cabell curt i dur, amb fortes entrades, cara àmplia, pell bruna...", però també podem saber més coses d'ells a partir de les seues accions i comportaments. Trieu un dels personatges i feu-ne una descripció tant física com psicològica.

29. Gràcies també a les explicacions del narrador ens podem fer una idea de l'illa de Frímula. Feu una descripció del vostre poble o comarca, com és el paisatge, quines espècies vegetals i animals hi abunden...

30. Com molt bé se sol dir cada casa és un món, i nosaltres també afirmem que cada cultura és un món, un món, però, que s'ha de respectar. Per exemple a Frímula a causa de les seues creences religioses tenen unes celebracions típiques diferents de les dels romans, com per exemple el molk, una espècie d'ofrena als déus en què sacrifiquen xiquets del poble. De segur que sabeu posar més exemples de diferents costums culturals, si no en sabeu pregunteu el vostre professor o professora i comenteu-los a classe.

31. La lluita per la no-desaparició d'un poble podria ser el tema de l'obra. Aquesta situació si ens posem davant la tele podem veure, si no de la mateixa manera, que també es dona en diferents parts del món. Enceteu un debat sobre aquest tema relacionant el cas de Frímula amb l'actualitat.

JOCS LINGÜÍSTICS

32. En aquesta sopa de lletres teniu els noms d'alguns personatges que han aparegut en l'obra, però ara estan perduts. Intenteu trobar Tur, Sana, Dago, Jaun, Ília, Germinal i Din.

R	S	L	D	A	V	O	Y	T	P
J	K	X	U	I	L	V	R	F	E
A	L	A	Ç	G	N	E	P	O	S
U	A	E	S	T	U	R	U	P	A
N	N	E	O	M	Z	A	B	T	N
A	I	S	E	G	E	N	V	K	A
N	M	J	P	X	A	L	H	I	Z
Y	R	V	H	Ç	L	D	I	P	C
A	E	O	R	A	D	O	E	W	Z
Ç	G	R	I	L	I	A	S	D	A

33. Resoleu.

Horizontals

1. Insecte menudet que s'arrossega.
2. Consonant. Després de fer un examen els professors l'han de posar.
3. Treballa amb la física.
4. Un verb molt treballador. Símbol del poloni.
5. Vocal molt primeta. Emetre sons, pronunciar.
6. Article indefinit, femení. Disc compacte.
7. Sinònim de bot. Consonant plena de corbes.

Verticals

1. Article definit, masculí. Consonant. Pronom de segona persona, plural.
2. Consonant. Sinònim de treball.
3. Juntar. Contracció.
4. Animal molt habitual a les cases. Consonant.
5. Els anglesos la utilitzen per anomenar una peça de roba.
6. Quan una cosa no és típica, és...
7. Sinònim de pacte, plural.

	1	2	3	4	5	6
1						●
2		●				
3	●					
4				●		
5	●		●			
6				●		
7					●	

SOLUCIONS

R	S	L	D	A	V	O	Y	T	P
J	K	X	U	I	L	V	R	F	E
A	L	A	Ç	G	N	E	P	O	S
U	A	E	S	T	U	R	U	P	A
N	N	E	O	M	Z	A	B	T	N
A	I	S	E	G	E	N	V	K	A
N	M	J	P	X	A	L	H	I	Z
Y	R	V	H	Ç	L	D	I	P	C
A	E	O	R	A	D	O	E	W	Z
Ç	G	R	I	L	I	A	S	D	A

	1	2	3	4	5	6
1	E	R	U	G	A	●
2	L	●	N	O	T	A
3	●	F	Í	S	I	C
4	F	E	R	●	P	O
5	●	I	●	D	I	R
6	U	N	A	●	C	D
7	S	A	L	T	●	S